



COIX01TFIOS

Česká obchodní inspekce

Ústřední inspektorát
Štěpánská 796/44, 110 00 Praha 1

Sp. zn.: ČOI 75697/22/2400
Č. j.: ČOI 17011/24/O100/Be/Št

Praha
06.02.2024



ROZHODNUTÍ

Ústřední inspektorát České obchodní inspekce rozhodl podle § 98 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich („přestupkový zákon“), ve spojení s § 89 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, o odvolání:

společnosti **SILMET Plus s.r.o.**, se sídlem Na Flusárně 168, 261 01, Příbram III, IČO 262 10 967, zastoupené Mgr. Jiřím Kokešem, advokátem, podaném proti rozhodnutí inspektorátu Ústeckého a Libereckého, č.j. ČOI 152158/22/2400/0687/R/PL/St ze dne 29. 12. 2022, kterým jí byla uložena pokuta ve výši **500.000,- Kč** za přestupek dle § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot („zákon o PHM“), v rozhodném znění, a kterým jí bylo dále v souladu s § 95 odst. 1 přestupkového zákona § 79 odst. 5 správního řádu uloženo uhradit paušální částku nákladů řízení ve výši **1 000,- Kč** ve smyslu § 6 vyhl. č. 520/2005 Sb., **takto:**

I. Podle ust. § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, se napadené rozhodnutí mění takto:

V bodu I. výroku se slova „pokuta ve výši 500 000 Kč (slovy: pět set tisíc korun českých)“ nahrazují slovy „pokuta ve výši 450 000 Kč (slovy: čtyři sta padesát tisíc korun českých)“.

II. Ve zbytku se napadené rozhodnutí podle ust. § 90 odst. 5 věta druhá zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, potvrzuje.

Lhůta k zaplacení uložené pokuty je 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Úhrada předmětné částky se provádí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, č. ú. 3754-829011/0710, VS 1106872422, KS 1148 (převodním příkazem), 1149 (poštovní poukázkou).

Lhůta k zaplacení paušální částky nákladů řízení je 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Úhrada předmětné částky se provádí na účet České obchodní inspekce u ČNB Praha 1, č. ú. 19-829011/0710, VS 1106872422, KS 0378 (převodním příkazem), 0379 (poštovní poukázkou).

Odůvodnění

Výrokem výše označeného rozhodnutí orgánu prvního stupně je jmenovaná společnost viněna z toho, že porušila § 3 odst. 1 zákona o PHM a naplnila skutkovou podstatu přestupku dle § 8 odst. 1 písm. a) zákona o PHM tím, že v postavení provozovatele čerpací stanice dne 5. 6. 2022 ve své provozovně id. č. 1010464868, ČS SILMET, Bezděkov 2922, Žatec, prodala motorovou naftu DIESEL, která nesplňovala požadavky na pohonné hmoty, neboť neodpovídala limitním hodnotám § 3 odst. 1 písm. b) vyhlášky MPO č. 516/2020 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty a provedení některých dalších ustanovení zákona o pohonných hmotách, a normě ČSN EN 590+A1:2018, a to v ukazateli jakosti oxidační stabilita NM, jehož zjištěná hodnota činila 649 g/m^3 , oproti normou stanovené max. hodnotě 33 g/m^3 (hodnota specifikace při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259-1,2), tj. s rozdílem 616 g/m^3 .

Obsah odvolání

Proti rozhodnutí podala jmenovaná společnost včasné odvolání, v němž uvádí:

Společnost nesouhlasí s argumentací ČOI, neboť je přesvědčena, že jí napadeným rozhodnutím byla uložena pokuta v nepřiměřené výši a že v dané věci mělo být rozhodnuto o upuštění od uložení trestu. Společnost k tomuto opakovaně uvádí, že pokud bylo kontrolou ze dne 5. 06. 2022 zjištěno, že odebraný vzorek nevyhověl provedenému posouzení, a to v ukazateli oxidační stabilita NM, pak se tak stalo pouze v důsledku omylu společnosti, a tedy považuje společnost pokutu za nepřiměřeně vysokou.

Společnost má za to, že v daném případě jsou splněny podmínky pro upuštění od uložení správního trestu. Ust. § 43 odst. 2 přestupkového zákona: „*Od uložení správního trestu lze upustit, jestliže vzhledem k závažnosti přestupku, okolnostem jeho spáchání a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že již samotné projednání věci před správním orgánem postačí k jeho nápravě.*“ Dle důvodové zprávy k zákonu stačí-li k naplnění účelu přestupkového práva po projednání věci v přestupkovém řízení jen vyslovení viny, není nutno pachateli ukládat správní trest. Uložení správního trestu by za splnění stanovených podmínek nebylo v souladu s principem subsidiarity správně-trestní represe, když k zajištění ochrany zájmů společnosti není nutná správně-trestní sankce v podobě uložení správního trestu. V případě upuštění od uložení správního trestu jde o projev zásady subsidiarity správněprávní represe a též ekonomie správního trestání. Jedná se zpravidla o případy, kdy již samotné projednání věci (tj. účast pachatele v rámci přestupkového řízení či reálná hrozba uložení trestu) vytváří výchovný prostředek, jenž působí na pachatele. Jsou-li pak splněny zákonem stanovené náležitosti, je možné upustit od uložení správního trestu se současným konstatováním viny pachatele. Podmínky pro aplikaci § 43 odst. 2 jsou následující:

- závažnost přestupku (1 . podmínka),
- okolnosti jeho spáchání (2. podmínka),
- a osoba pachatele (3. podmínka)
- vytváří důvodné očekávání, že již samotné projednání věci před správním orgánem postačí k nápravě pachatele (4. podmínka).

Tyto podmínky pak musí být vždy naplněny kumulativně.

Závažnost přestupku je pak třeba hodnotit předně z perspektivy § 38 přest. zákona, tedy především bude zkoumán význam chráněného zájmu, který byl přestupkem porušen nebo ohrožen, význam a rozsah následku či způsob spáchání. Shora uvedené podmínky musí přitom vést k důvodnému očekávání, že samotné projednání věci před správním orgánem postačí k nápravě pachatele. Zpravidla tedy půjde o úvahu, zda to, že byl pachatel povinen strpět působení správního orgánu, je deklarována jeho vina a další aspekty, společně postačují. Samozřejmě pro upuštění od uložení správního trestu budou relevantní i konkrétní polehčující či přitěžující okolnosti daného přestupku s tím, že budou-li naplněny některé přitěžující okolnosti, zpravidla nebude pro aplikaci upuštění od uložení správního trestu dán prostor. Naopak v případě naplnění polehčujících okolností zároveň bude možné zásadně o upuštění od uložení správního trestu uvažovat. – Společnost k výše uvedenému uvádí, že co se týká závažnosti přestupku, tato je velmi nízká, prakticky nulová, neboť je nutné přihlédnout k tomu, že nevznikla žádná škoda, a následek přestupku je tedy nulový. Zároveň společnost uvádí, že v případě uznání její odpovědnosti za údajný přestupek by se jednalo o její první podobné provinění. Ohledně okolností spáchání společnost uvádí, že pokud došlo ke spáchání přestupku, tak pouze omylem, kdy společnost si je vědoma svých povinností, ovšem považuje okolnosti daného případu za výrazně svědčící v její prospěch, tedy i z tohoto důvodu lze upustit od trestu.

ČOI se při vydávání napadeného rozhodnutí nezabývala jednotlivými aspekty v § 43 odst. 2, nehodnotila dostatečným způsobem, zda jsou v daném případě splněny podmínky pro upuštění. Z tohoto důvodu je rozhodnutí rovněž nepřezkoumatelné, neboť společnost nemá možnost zjistit, jaké myšlenkové konstrukce ČOI užila při vydávání rozhodnutí, a proč neaplikovala institut upuštění od správního trestu. Společnost v tomto mj. poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2021, č.j. 9 Afs 177/2020-48, ve kterém se zabýval otázkou možnosti upuštění od uložení správního trestu a vyslovil následující teze:

„Při posouzení závažnosti je třeba přihlédnout nejen k významu chráněného zájmu, nýbrž též k významu a rozsahu následku, způsobu a okolnostem spáchání deliktu, délce protiprávního jednání apod. (viz § 38 přestupkového zákona). Jde o projev zásady individualizace při rozhodování o uložení trestu, jež vyžaduje, aby bylo přihlédnuto ke všem specifikům konkrétního případu. Při posuzování závažnosti konkrétního správního deliktu není hlavním kritériem skutková podstata deliktu, nýbrž především intenzita skutkových okolností, s jakou došlo k zásahu do právem chráněných hodnot v konkrétním případě (srov. rozsudek ze dne 30. 6. 2008, č.j. 4 As 37/2007 - 119). Stěžovatel tudíž pochybil, jestliže shledal naplnění podmínky závažnosti správního deliktu jen s poukazem na porušení povinnosti zásadního významu a ostatní kritéria nezohlednil. Hodnocení obecné a typové závažnosti spáchaného správního deliktu bylo namísto, stěžovatel se však nijak nezabýval konkrétními okolnosti jednání, které je žalobkyni vytýkáno a jež by dokazovalo ohrožení zákonem chráněného zájmu.

Tento závěr není ani v rozporu s rozsudkem č. j. 8 Afs 77/2020 - 30, jehož se stěžovatel dovolával. Osmý senát shledal, že nejsou splněny podmínky pro upuštění od potrestání za spáchání přestupků, jež spočívaly (zjednodušeně řečeno) v nákupu neznačeného lihu ve spotřebitelském balení a jeho následné nabídce k prodeji na čerpací stanici, a to s ohledem na význam chráněného zájmu, význam a rozsah následku, spáchání více přestupků i okolnosti případu (především v souvislosti s tím, že ke vzniku škody spočívající v prodeji neznačeného lihu konečným spotřebitelům nedošlo pouze proto, že byl líh zabaven celním úřadem). Je zjevné, že se okolnosti projednávané věci od případu posuzovaného osmým senátem v podstatných ohledech odlišují. Zároveň osmý senát potvrdil, že závažnost přestupku je třeba posuzovat ve světle § 38 přestupkového zákona, tedy nikoli pouze s ohledem na význam chráněného zájmu.“

Společnost má za to, že ČOI postupovala při vydávání napadeného rozhodnutí v rozporu s výše citovaným rozsudkem, neboť nikterak nehodnotila intenzitu skutkových okolností, s jakou mělo dojít k zásahu do právem chráněných hodnot v konkrétním případě, tedy nevzala v potaz rozhodující aspekty pro rozhodování o možnosti upuštění, tedy i z tohoto důvodu nemůže rozhodnutí obstát jako věcně správné.

S ohledem na výše uvedené společnost navrhuje, aby odvolací orgán rozhodnutí zrušil a rozhodl o upuštění od uložení správního trestu.

Posouzení věci odvolacím orgánem

Odvolací orgán v návaznosti na výše podané shrnutí předesílá, že předmětem přezkumu v tomto odvolacím řízení je primárně odvoláním napadené rozhodnutí o uložení sankce za přestupek a dále též správní řízení, které jeho vydání předcházelo, případně též činnost prvostupňového orgánu ve fázi kontroly, avšak pouze za předpokladu, že jde o nedostatky s dopadem na zákonnost a správnost přezkoumávaného rozhodnutí. Formální procesní nedostatky bez takového dopadu nelze při přezkumu v odvolacím řízení ze zákona brát v potaz (viz § 89 odst. 2 správního řádu: „*K vadám řízení, o nichž nelze mít důvodně za to, že mohly mít vliv na soulad napadeného rozhodnutí s právními předpisy, popřípadě na jeho správnost, se nepřihlíží;*“). Z hlediska přezkumu na druhém stupni řízení tak představuje významnou procesní vadu toliko porušení právem předepsaného úředního postupu, které je způsobilé negativně ovlivnit zákonnost a správnost vydaného rozhodnutí (přičemž ani pak nemusí výskyt takovéto vady vést ke zrušení rozhodnutí, lze-li ji zhojit na druhém stupni). Odvolací orgán přitom neshledal v předchozím řízení takovouto procesní vadu, mající dopad na samu zákonnost a správnost vydaného rozhodnutí.

Po přezkoumání předložených písemných materiálů dospěl pak odvolací orgán k závěru, že správní orgán prvního stupně učinil potřebná skutková zjištění ve smyslu § 3 správního řádu pro závěr, že se jmenovaná společnost dopustila projednávaného porušení povinnosti v § 3 odst. 1 a naplnila skutkovou podstatu přestupku dle § 8 odst. 1 písm. a) zákona o PHM.

Odvolací námitky směřují pak do výše pokuty, jež je označena jako nepřiměřeně vysoká, zejména však do toho, že vůbec došlo k jejímu uložení, neboť odvolatelem je stejně jako na prvním stupni řízení plédováno za upuštění od uložení trestu.

Odvolací orgán ovšem shodně s první instancí nevidí žádný důvod k upuštění od trestu; naopak se shoduje (až na několik dílčích výjimek, k tomu viz dále) s hodnocením projednávaného skutku, jež bylo podáno v příslušných pasážích přezkoumávaného rozhodnutí. V prvé řadě nelze dle odvolacího orgánu souhlasit s názorem jmenované společnosti, že

následek zjištěného protiprávního jednání je nulový. Jak již bylo vícekrát uvedeno první instancí, jednalo se tu svou povahou o přestupek ohrožovací, tj. za relevantní následek tu nelze považovat jen průkazné zjištění reálného poškození vozidla v příčinné souvislosti s prodejem předmětné nafty s výrazně nevyhovující oxidační stabilitou, nýbrž už jenom vznik rizika poškození vozu, nastalého v souvislosti s daným prodejem. A takovéto riziko v předmětné věci nepochybně nastalo, jelikož se tu jednalo odběr vzorku motorové nafty z čerpací pistole, k němuž došlo v provozu na čerpací stanici jmenované společnosti, tedy při probíhajícím prodeji pohonné hmoty konečným uživatelům. Byl tak zjištěn prodej paliva na čerpací stanici PHM v jakosti, která je spojena s rizikem poškození vozu (blíže k tomu viz přísl. pasáže prvoinst. rozhodnutí), a nastalé ohrožení znamená, že tu nešlo o přestupek, jenž se obešel zcela bez jakéhokoli škodlivého následku. (Jinými slovy, v tomto směru není nutno, aby byl dán konkrétní zákazník, který by se přihlásil, že právě koupě nafty z předmětného závozu na odvolatelově čerpací stanici mu poškodila vůz. Takovéto případy průkazné příčinné souvislosti s nastalým poškozením vozu ostatně budou u dotyčného jakostního nedostatku spíše vzácné.)

Dále odvolací orgán neshledává ani namítanou nepřezkoumatelnost prvoinstančního rozhodnutí. To obsahuje vedle zohlednění typové závažnosti přestupku, jak byla vyjádřena zákonodárcem v rozpětí přísl. sazby pokuty, i řadu zcela konkrétních úvah, jimiž bylo ze strany první instance vyhodnoceno samotné konání jmenované společnosti, jež se stalo předmětem řízení, tj. jeho individuální charakteristiky i širší okolnosti. A vede-li takovéto vyhodnocení skutku u správního orgánu k závěru o adekvátnosti uložení sankce ve výši půl milionu Kč, ipso facto se z toho podává též nedůvodnost navrhovaného upuštění od uložení trestu.

Na rozdíl od první instance však má odvolací orgán za to, že v pasáži rozhodnutí s odůvodněním výše pokuty, kde byla jako polehčující vzata okolnost, že jde u jmenované společnosti o první postih prodeje nejakostní PHM ze strany ČOI, nebylo důvodné zmiňovat na druhou stranu okolnost předchozího postihu za porušení zákona o ochraně spotřebitele v příkazu na místě č.j. 31/1145/19 ze dne 6. 12. 2019, jelikož tento se (kromě jisté časové odlehlosti) zejména vztahoval k pochybením zcela odlišného rázu (absence cenovky u prodávaného piva a informace o výši zálohy za lahev).

Dále odvolací orgán vzal v potaz, že sice bylo na rozdíl od odůvodnění příkazu v přezkoumávaném rozhodnutí po novu výslovně přihlédnuto i k polehčující okolnosti, že šlo v případě oxidační stability o jediný nevyhovující ukazatel v rámci zkoumaného vzorku nafty – aniž by však toto příznivější hodnocení vedlo ke změně ve výměru sankce oproti příkazu.

Krom toho lze dle odvolacího orgánu vzít jako mírně polehčující kritérium též průkazné aktivní kroky jmenované společnosti učiněné ke zjednání nápravy, jak jsou tyto doloženy v postoupeném správním spisu (odčerpání nádrže a odvoz nevyhovující nafty na sklad fy ČEPRO a.s., odkalení nádrže p. ██████████).

Ve svém souhrnu vedlo pak výše podané částečně mírnější posouzení při přezkumu na druhém stupni odvolací orgán k závěru o adekvátnosti snížení původního výměru sankce o 1/10, tedy o 50 tis. Kč na novou částku ve výši 450 tis. Kč. Pokuta v takto snížené výši dle odvolacího orgánu lépe odpovídá konkrétním charakteristikám projednávaného případu, přičemž však bude i nadále s to plnit účel sankce ve správním trestání. Dle judikatury správních soudů pokuta za správní delikt má být v majetkové sféře sankcionovaného subjektu citelná natolik, aby byla s to plnit svou funkci. V tomto směru lze poukázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 6 Ads 129/2011 - 119 ze dne 4. 7. 2012, kde stojí mj. následující: „*Nejvyšší správní soud na rozdíl od stěžovatele zastává stanovisko, že trest v podobě pokuty lze ukládat nejen těm subjektům, které mají k jejímu okamžitému uhrazení dostatečné, volné finanční prostředky. Nejvyšší správní soud tu připomíná, že správní trestání*

plní nejen funkci preventivní, ale rovněž i represivní, přičemž nelze ohlédnout od toho, že primárním významem trestání, sankcí a pokut je z povahy věci potrestání pachatele, který musí sankci ve své právní a majetkové sféře adekvátním způsobem pocítit...“. (K tomu lze ovšem doplnit, že i nadále platí poučení obsažené v závěru přezkoumávaného prvoinstančního rozhodnutí ohledně možnosti uhradit sankci též ve víceru dílčích splátek.)

Nebudou-li uložena pokuta nebo náhrada nákladů řízení zaplacený ve lhůtách shora uvedených, budou vymáhány příslušným celním úřadem.

Poučení o odvolání

Toto rozhodnutí je konečné a nelze se proti němu odvolat (§ 91 odst. 1 správního řádu).

Mgr. Michael Maxa
zástupce ústředního ředitele
Česká obchodní inspekce

Česká obchodní inspekce

inspektorát Ústecký a Liberecký

Prokopa Diviše 6, 400 01 Ústí nad Labem

Čj.: ČOI 152158/22/2400/0687/R/PL/St

V Ústí nad Labem dne 29. 12. 2022

Spis zn.: ČOI 75697/22/2400



ROZHODNUTÍ

Česká obchodní inspekce, Inspektorát Ústecký a Liberecký, se sídlem v Ústí nad Labem, věcně příslušný dle ust. § 3 odst. 1 písm. a) zákona č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, v rozhodném znění (dále jen „zákon o ČOI“), dle ust. § 10 odst. 4 písm. a) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o PHM“) a místně příslušný dle ust. § 62 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v rozhodném znění (dále jen „zákon o přestupcích“), v řízení zahájeném podle ust. § 78 odst. 1 a 3 zákona o přestupcích, ve spojení s § 150 odst. 3 zákona č. 500/2004, správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“), rozhodl v souladu s ust. § 93 a násl. zákona o přestupcích,

takto:

- I. **Obviněná: SILMET Plus, s.r.o., sídlo: Na Flusárně 168, 261 01, Příbram – Příbram III, IČ: 262 10 967,** (dále také jen „obviněná“), **právní zastoupení: Mgr. Jiří Kokeš, advokát, ev. č. ČAK 11680, společník společnosti Advokátní kancelář KŠ legal s.r.o., se sídlem náměstí T. G. Masaryka 153, Příbram I, 261 01 Příbram, IČ: 071 17 990,**

se uznává vinnou

z porušení právních povinností, kterých se dopustila, když porušila:

ust. § 3 odst. 1 zákona o PHM a naplnila skutkovou podstatu přestupku dle **ust. § 8 odst. 1 písm. a) zákona o PHM** tím, že v postavení provozovatele čerpací stanice dle ust. § 2 písm. h) zákona o PHM, dne 5. 6. 2022 ve své provozovně Id. č. 1010464868 – Čerpací stanice SILMET, Bezděkov 2922, 438 01 Žatec, prodala pohonnou hmotu – motorová nafta DIESEL, která nespĺňovala požadavky na pohonné hmoty, když neodpovídala limitním hodnotám stanovených v ust. § 3 odst. 1 písm. b) vyhlášky MPO č. 516/2020 Sb., o požadavcích na pohonné hmoty a provedení některých dalších ustanovení zákona o pohonných hmotách, v platném znění (dále jen „vyhláška MPO“) a ČSN EN 590+A1:2018, a to v ukazateli jakosti Oxidační stabilita NM, jehož zjištěná hodnota činila **649 g/m³**, oproti normou stanovené maximální hodnotě **33 g/m³** (hodnota specifikace při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259-1,2), tj. s rozdílem **616 g/m³**.

II. Za spáchání výše uvedeného přestupku se obviněné ukládá:

dle **ust. § 8 odst. 3 písm. b) zákona o PHM** ve spojení s ust. § 46 odst. 1 zákona o přestupcích **pokuta ve výši 500 000 Kč (slovy: pět set tisíc korun českých).**

Uloženou **pokutu** je obviněná povinna zaplatit na účet České obchodní inspekce vedený u ČNB,

Praha 1, č. ú. **3754-829011/0710**, variabilní symbol **1106872422**, konstantní symbol **1148** (převodním příkazem), **1149** (poštovní poukázkou);

III. Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o přestupcích, ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu a s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se obviněné společnosti **ukládá povinnost uhradit náklady řízení** paušální částkou ve výši **1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých)**.

Paušální částku **nákladů řízení** je obviněná povinna zaplatit na účet České obchodní inspekce u ČNB, Praha 1, č. ú. **19-829011/0710**, variabilní symbol **1106872422**, konstantní symbol **0378** (převodní příkaz), **0379** (poštovní poukázka),

obojí dle ust. § 46 odst. 2 zákona o přestupcích ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění

Při kontrole České obchodní inspekce provedené dne 5. 6. 2022 v provozovně Id. č. 1010464868 – Čerpací stanice SILMET, Bezděkov 2922, 438 01, Žatec, kterou provozuje obviněná SILMET Plus, s.r.o., sídlo: Na Flusárně 168, 261 01, Příbram – Příbram III, IČ: 262 10 967, byl proveden odběr vzorku pohonné hmoty - motorová nafta DIESEL (č. vzorku 167/24/22/V), a to v rámci trvalého sledování a monitorování jakosti a bezpečnosti pohonných hmot – viz Potvrzení o odběru vzorků pohonných hmot číslo dokladu – 242206050099803 ze dne 5. 6. 2022 (ve smyslu opravy nesprávností uvedených v Úředním záznamu Id. kód 242206050082603 ze dne 8. 6. 2022). V době odběru vzorku motorové nafty DIESEL dne 5. 6. 2022 byl aktuální stav paliva (zůstatek) v nádrži čerpací stanice 35 005 litrů.

O provedeném odběru vzorku byl inspektory České obchodní inspekce sepsán dne 5. 6. 2022 Úřední záznam Id. kód 242206050082602, který téhož dne podepsala obsluha čerpací stanice [redacted] nar. 19. 1. 2003, jenž byl kontrole přítomen. Přílohou úředního záznamu je Potvrzení o odběru vzorků pohonných hmot číslo dokladu – 242206050099803 a účetní doklad o zakoupení PHM č. 00084/A, obojí ze dne 5. 6. 2022.

Laboratorní zkoušku odebraného vzorku pohonné hmoty provedla společnost SGS Czech Republic s.r.o., Praha 10, U Trati č. 42 (zkušební laboratoř č. 1152.1 akreditovaná Českým institutem pro akreditaci o.p.s. podle ČSN EN ISO/IEC 17025:2018), viz Zkušební protokol č. 75358 ze dne 7. 6. 2022 a Inspekční zpráva č. 1526/2022 ze dne 7. 6. 2022 – motorová nafta, specifikace vzorku 167/24/22/V.

Odebraný vzorek motorové nafty DIESEL nevyhověl provedenému posouzení, a to v ukazateli jakosti Oxidační stabilita NM, jehož zjištěná hodnota činila **649 g/m³**, oproti normou stanovené maximální hodnotě **33 g/m³** (hodnota specifikace při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259-1,2), tj. s rozdílem **616 g/m³**. Ve zkušebním ukazateli odebraný vzorek nevyhovuje limitním hodnotám ČSN EN 590+A1:2018. V ostatních sledovaných ukazatelích odebraný vzorek limitním hodnotám vyhověl.

Na základě výsledku rozboru odebraného vzorku motorové nafty bylo dne 8. 6. 2022 inspektory ČOI provedeno na kontrolované čerpací stanici došetření, při kterém bylo zjištěno, že od provedeného odběru vzorku nebyl proveden závoz čerpací stanice příslušnou pohonnou hmotou – motorovou naftou, když aktuální stav paliva (zůstatek) ke dni 8. 6. 2022 činil 14 006,91 litrů. Inspektory ČOI bylo na kontrolované čerpací stanici zapečetěno celkem 6 pistolí s pohonnou hmotou motorová nafta DIESEL na stojanech č. 1 až 6, a opatřeno plombou č. ČOI P5 a bezpečnostní páskou ČOI. Dle ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona o ČOI byl zakázán další prodej pohonné hmoty motorová nafta DIESEL v množství 14 006,91 litrů, a to to doby zajištění nápravy.

O došetření byl inspektory ČOI sepsán dne 8. 6. 2022 úřední záznam Id. kód 242206050082603, který téhož dne podepsala vedoucí čerpací stanice [redacted] nar. 9. 12. 1994, která

byla úkonu přítomna. Přílohou úředního záznamu je Zkušební protokol č. 75358 ze dne 7. 6. 2022, Inspekční zpráva č. 1526/2022 ze dne 7. 6. 2022, Přehled kontrolovaných výrobků ze dne 5. 6. 2022, Doklad pro přepravu nebezpečných věcí (ADR) č. 0000172344 (závoz ze dne 3. 6. 2022).

S uvedenými úředními záznamy a výsledkem posouzení jakosti kontrolované pohonné hmoty byla obviněná prokazatelně seznámena prostřednictvím datové schránky (ID zprávy: 1048527365) dne 10. 6. 2022 společně s přípisem „Oznámení o provedené kontrole a sdělení výsledku posouzení jakosti“ Čj. ČOI 77015/22/2400 ze dne 9. 6. 2022.

Dne 17. 6. 2022 bylo inspektorátu ČOI doručeno, prostřednictvím datové schránky (ID zprávy: 1051425575), sdělení od obviněné, ve kterém uvádí, cit.: „...s nevyhovující pohonnou hmotou DIESEL, budou provedeny tyto opatření: pohonná hmota bude převezena na likvidaci, nádrž vyčištěna a zrevidována. O těchto opatření na vyžádání předložíme doklady.“ (písemnost na ČOI evidována pod Čj. ČOI 80584/22/2400).

Dne 28. 6. 2022 bylo inspektorátu ČOI doručeno, prostřednictvím datové schránky (ID zprávy: 1055254474), písemné poskytnutí součinnosti od obviněné, ze které je patrné, že nevyhovující pohonná hmota motorová nafta DIESEL byla předána k likvidaci. Přílohami jsou: Žádost o přijetí neshodného (smíchaného) zboží na sklad ČEPRO, a.s. ze dne 14. 6. 2022; Zpráva o příjmu z CA č. 04/2022 ze dne 17. 6. 2022, příjemce ČEPRO, a.s.; Vážní lístek – příjem č. 007755 ze dne 17. 6. 2022, příjemce ČEPRO, a.s.; Zápis o odběru kalů při čištění skladovacích nádrží ropných produktů ze dne 17. 6. 2022; Předávací protokol ze dne 17. 6. 2022 (písemnost na ČOI evidována pod Čj. ČOI 84798/22/2400).

O provedené kontrole byl inspektory České obchodní inspekce sepsán dne 18. 7. 2022 Protokol o kontrole Id. kód 242206050082605, se kterým byla obviněná prokazatelně seznámena prostřednictvím datové schránky (ID zprávy: 1063553517) dne 21. 7. 2022, společně s přípisem „Seznámení s Protokolem o kontrole“ Čj. ČOI 91493/22/2400 ze dne 18. 7. 2022.

V rámci protokolu o kontrole byla obviněná poučena o právu na podání písemných a zdůvodněných námitek proti kontrolnímu zjištění. Proti kontrolnímu zjištění neuplatnila obviněná žádné písemné námítky.

Dle **ust. § 3 odst. 1 zákona o PHM**, lze pohonné hmoty, s výjimkou elektřiny, prodávat nebo vydávat, pouze pokud splňují požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím právním předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami.

Na základě **ust. § 7 odst. 2 písm. a) zákona o PHM**, Česká obchodní inspekce kontroluje složení a jakost pohonných hmot, s výjimkou elektřiny, u výrobce, distributora, dovozce, vývozce, a u provozovatele čerpací stanice a vlastníka výdejní jednotky, a to i během přepravy, podle zvláštního právního předpisu a sleduje a monitoruje složení a jakost pohonných hmot, s výjimkou elektřiny, v souladu s prováděcím právním předpisem vydaným podle § 3 odst. 4; provádění rozborů je zajišťováno prostřednictvím akreditovaných osob.

Správní orgán dospěl k závěru, že výše popsaným jednáním obviněná naplnila znaky uvedené v **ust. § 8 odst. 1 písm. a) zákona o PHM**, podle kterého se dopustí přestupku ten, kdo prodá nebo vydá pohonnou hmotu, s výjimkou elektřiny, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty podle § 3 odst. 1 zákona o PHM.

Dle **ust. § 3 odst. 1 písm. b) vyhlášky MPO**, je požadované složení a jakost u motorové nafty splněna odpovídá-li normě ČSN EN 590 a splňuje ukazatele jakosti stanovené v příloze č. 2 k této vyhlášce. Příloha č. 2 stanoví v řešeném ukazateli - oxidační stabilita, **maximální hodnotu 25 g/m³** (neuvedena hodnota specifikace při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259-1,2).

Z výše uvedeného je patrné, že jakost kontrolované motorové nafty nebyla v řešeném případě prokazatelně splněna a dále, že správní orgán k určení odchylky, a tím i závažnosti přestupku, ve zkoušeném parametru přihlédl k mezní hodnotě, jež je pro účastníka řízení příznivější, tedy včetně hodnoty specifikace při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259-1,2, která stanovuje v řešeném ukazateli - oxidační stabilita maximální hodnotu 33 g/m³.

Správní orgán uvádí, že odpovědnou osobou za porušení právních povinností je v tomto případě provozovatel čerpací stanice, kterým se rozumí dle **ust. § 2 písm. h) zákona o PHM** osoba, která je vlastníkem pohonných hmot prodáváných nebo prodáváných a vydávaných na čerpací stanici; pokud vlastník čerpací stanice neprokáže, kdo je vlastníkem pohonných hmot prodáváných nebo prodáváných a vydávaných na čerpací stanici, má se za to, že provozovatelem čerpací stanice je její vlastník, a která spotřebiteli prodává pohonnou hmotu, která nesplňuje požadavky na pohonné hmoty dle ust. § 3 odst. 1 citovaného zákona.

Provozovatel čerpací stanice nese za jakost jím prodáváných pohonných hmot odpovědnost objektivní (odpovědnost za výsledek), tzn. bez ohledu na zavinění (nevyžaduje se prokázání zavinění). Takovou odpovědnost nese ten, kdo stanoveným požadavkům nevyhovující pohonnou hmotu prodá. Stačí tedy pouhé zjištění, že byl porušen právní předpis (právní povinnost) a nastává odpovědnost konkrétního subjektu za konkrétní přestupek (viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30.7.2010 sp. zn. 7Ca 215/2008-31-34, citace: „*Odpovědnost za kvalitu prodáváných paliv a tedy i za porušení povinností prodávat paliva v požadované jakosti nese zásadně prodejce.*“ (stejně tak i rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 10Ca 306/2008 – 72, rozsudek NSS As 112/2010 – 9 ze dne 9.2.2011). Této odpovědnosti se účastník řízení tedy nemůže zbavit např. poukazem na dodání pohonné hmoty distribuční společností, či na přepravce, který pohonnou hmotu přepravuje prodávajícímu. Je tedy na účastníkovi řízení, zda bude případné „škody“ vymáhat po svých obchodních partnerech nebo přepravních PHM soukromoprávní cestou. V případě, že si je podnikatel (PO či FO) zcela jist, že zjištěná nekvalita PHM nemá svůj původ v porušení technologické kázně na čerpací stanici, je pouze na něm jaká opatření přijme k tomu, aby si zajistil dodávku PHM odpovídající kvality, popřípadě i jaké smlouvy o dodávkách PHM uzavře, a zda v nich bude pamatováno i na případnou odpovědnost distributora, dojde-li k znečištění přepravovaných PHM pochybením na jeho straně. Rozhodli se účastník řízení podnikat v oblasti pohonných hmot, je po té na něm, aby prováděl taková opatření, aby předešel prodeji nevyhovujících pohonných hmot. Vzhledem k tomu, že prodej PHM svojí specifičností klade větší nároky na prodávajícího, je na něm, aby zajistil, že prodávané produkty jsou v souladu s požadovanými jakostními parametry, a to např. dodatečnými kontrolami dodaných PHM. Správní orgán uvádí, že odpovědnost za přestupek je odpovědností objektivní, a nezáleží na zavinění, ke spáchání přestupku může dojít i zcela nezaviněně, přičemž správní orgán není povinen zkoumat, kdy a kde došlo ke vzniku odchylek od stanovených jakostních parametrů. Vyvinit se je možné pouze v případě naplnění liberačního důvodu. Pro uplatnění liberačního důvodu je třeba vždy posuzovat individuální okolnosti každého jednotlivého případu, zpravidla k jeho uplatnění však bude dán důvod jen ve zcela výjimečných případech nenadálých událostí, např. v případech zásahů tzv. vyšší moci. Účastník řízení neprokázal, že by vynaložil veškeré úsilí, které je možné požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

K naplnění skutkové podstaty přestupku dle **ust. § 8 odst. 1 písm. a) zákona o PHM** postačuje „pouhé“ prokázání prodeje pohonné hmoty, která nesplňuje stanovené požadavky na její jakost, k čemuž v případě účastníka řízení prokazatelně došlo, jak plyne z výsledku odborného posouzení provedeného v akreditované laboratoři.

Správní orgán konstatuje, že jakostní odchylka pohonné hmoty nad limitní hodnoty tolerované normami signalizuje určitou nekvalitu a takové výrobky by neměly být nabízeny a prodávány spotřebiteli.

Protože správní orgán považoval skutková zjištění za dostatečná a proti obsahu protokolu a výsledku zkoušek nebyly pochybnosti ani z jiného důvodu, v souladu s ust. § 150 odst. 1 a 2 správního řádu vydal dne 31. 10. 2022 Příkaz Čj.: ČOI 119660/22/2400/0687/P/PL/St, kterým obviněné uložil pokutu ve výši 500 000 Kč.

Příkaz byl obviněné doručen prostřednictvím datové schránky (ID zprávy: 1099269226) dne 31. 10. 2022.

Proti příkazu obviněná společnost v postavení účastníka řízení dne 1. 11. 2022 (na ČOI doručeno prostřednictvím datové schránky ID zprávy: 1099945401 dne 1. 11. 2022) podala včas písemný odpor, kterým se příkaz zrušil, a řízení pokračovalo (písemnost na ČOI evidována pod Čj. ČOI 135694/22/2400). Písemný odpor byl na ČOI doručen prostřednictvím právního zástupce Mgr. Jiřího Kokeše, advokáta, ev. č. ČAK 11680, společníka společnosti Advokátní kancelář KŠ legal s.r.o., se sídlem náměstí T. G. Masaryka 153, Příbram I, 261 01 Příbram, IČ: 071 17 990. S písemným odporem byla doručena zároveň Plná moc obviněné k zastupování ze dne 4. 10. 2022 s ověřeným podpisem jednatele obviněné.

V odporu proti příkazu obviněná uvádí, že pokud bylo kontrolou ze dne 5. 6. 2022 zjištěno, že odebraný vzorek motorová nafta nevyhověla provedenému posouzení, a to v ukazateli jakosti Oxidační stabilita NM, pak se tak stalo pouze v důsledku omylu společnosti, kdy tedy z tohoto důvodu považuje společnost uloženou pokutu za nepřiměřeně tvrdou.

Obviněná dále uvádí, že v daném případě jsou splněny podmínky pro upuštění od uložení správního trestu. Dle ustanovení § 43 odst. 2 zákona o přestupcích platí, že „Od uložení správního trestu lze upustit, jestliže vzhledem k závažnosti přestupku, okolnostem jeho spáchání a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že již samotné projednání věci před správním orgánem postačí k jeho nápravě.“ Obviněná je přesvědčena, že ČOI při ukládání správního trestu nepřihlédla k výše uvedeným okolnostem a nezabývala se možností upuštění od uložení správního trestu.

Společnost k tomuto uvádí, že dle důvodové zprávy k zákonu o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich platí, že stačí-li k naplnění účelu přestupkového práva po projednání věci v přestupkovém řízení jen vyslovení viny, není nutno pachateli ukládat správní trest. Uložení správního trestu by za splnění stanovených podmínek nebylo v souladu s principem subsidiarity správně-trestní represe, když k zajištění ochrany zájmů společnosti není nutná správně-trestní sankce v podobě uložení správního trestu.

V případě upuštění od uložení správního trestu jde o projev zásady subsidiarity správně-právní represe a též ekonomie správního trestání. Jedná se zpravidla o případy, kdy již samotné projednání věci (tj. účast pachatele v rámci přestupkového řízení či reálná hrozba uložení správního trestu) vytváří výchovný prostředek, jenž působí na pachatele. Jsou-li pak splněny zákonem stanovené náležitosti, je možné upustit od uložení správního trestu se současným konstatováním viny pachatele.

Podmínky pro aplikaci ustanovení § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich jsou následující:

- je to, že jak závažnost přestupku (1. podmínka),*
- okolnosti jeho spáchání (2. podmínka),*
- a osoba pachatele (3. podmínka)*
- vytváří důvodně očekávání, že již samotné projednání věci před správním orgánem postačí k nápravě pachatele (4. podmínka). Tyto podmínky pak musí být vždy naplněny kumulativně.*

Závažnost přestupku je pak třeba hodnotit předně z perspektivy § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, tedy především bude zkoumán význam chráněného zájmu, který byl přestupkem porušen nebo ohrožen, význam a rozsah následku či způsob spáchání.

Shora uvedené podmínky musí přitom vést k důvodnému očekávání, že samotné projednání věci před správním orgánem postačí k nápravě pachatele. Zpravidla tedy půjde o úvahu, zda to, že byl pachatel povinen strpět působení správního orgánu, je deklarována jeho vina a další aspekty, společně postačují a lze upustit od uložení správního trestu.

Samozřejmě pro upuštění od uložení správního trestu budou relevantní i konkrétní polehčující či přitěžující okolnosti daného přestupku s tím, že budou-li naplněny některé přitěžující okolnosti, zpravidla nebude pro aplikaci upuštění od uložení správního trestu dán prostor. Naopak v případě naplnění polehčujících okolností zároveň bude možné zásadně o upuštění od uložení správního trestu uvažovat.

Společnost k výše uvedenému uvádí, že co se týká závažnosti přestupku, tak společnost uvádí, že tato je velmi nízká, prakticky nulová, neboť je nutné přihlídnout k tomu, že nevznikla žádná škoda. Jelikož tedy nedošlo k žádné škodě a následek předmětného přestupku je tedy nulový, je nutné posoudit případnou závažnost za údajný přestupek jako velice nízkou, až nulovou. Zároveň společnost uvádí, že v případě uznání její odpovědnosti za údajný přestupek by se jednalo o její první podobné provinění. Ohledně okolností spáchání společnost uvádí, že pokud došlo ke spáchání přestupku, tak k tomuto došlo pouze omylem, kdy společnost si je vědoma svých povinností, ovšem považuje okolnosti daného případu za výrazně svědčící v její prospěch, kdy tedy i z tohoto důvodu má společnost za to, že lze aplikovat ustanovení § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a upustit od uložení správního trestu.

K tomuto společnost doplňuje, že ani nebyl shledán žádný negativní následek, kdy je tedy nutné uzavřít, že následek údajně spáchaného přestupku, z jehož spáchání je společnost obviněná, je zcela nulový.

S ohledem na všechny výše uvedené skutečnosti společnost nesouhlasí s výší uložené pokuty, neboť vzhledem k tomu, že závažnost přestupku byla nepatrná až nulová, způsob spáchání rozhodně nebyl úmyslný ani zaviněný a následek takového přestupku je nulový, jsou splněny podmínky pro upuštění od uložení správního trestu.

S ohledem na výše uvedené tedy společnost navrhuje, aby byl příkaz ČOI ze dne 31. 10. 2022, č.j. ČOI 119660/22/2400/0687/P/PL/St zrušen.

Dne 15. 11. 2022 bylo obviněné společnosti odesláno „Vyrozumění před vydáním rozhodnutí“ Čj. ČOI 142321/22/2400, které bylo obviněné doručeno prostřednictvím datové schránky (ID zprávy: 1105195139) dne 16. 11. 2022 s poučením obviněné, coby účastníka řízení, o jejich právech s tím, že prvoinstanční orgán vydá v této věci po opětovném prostudování spisového materiálu včetně posouzení podaného odporu, nové rozhodnutí, a to dle ust. § 93 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich ve spojení s ust. § 67 správního řádu. Obviněná společnost měla možnost uplatnit svá práva účastníka řízení, včetně doložení konkrétních důkazů a odůvodnění podaného odporu proti příkazu.

Dne 22. 11. 2022 bylo na ČOI prostřednictvím datové schránky (ID zprávy: 1107373567) doručeno vyjádření obviněné k podkladům pro vydání rozhodnutí, jenž je na ČOI evidováno pod Čj. ČOI 145111/22/2400.

*Obviněná ve svém vyjádření opětovně cituje skutečnosti uvedené v písemném odporu proti Příkazu ze dne 1. 11. 2022 (Čj. ČOI 135694/22/2400) a neuvádí žádné nové skutečnosti, přičemž v závěru navrhuje, **aby v dané věci bylo rozhodnuto o upuštění od uložení správního trestu.***

Vyjádření správního orgánu:

Správní orgán uvádí, že Česká obchodní inspekce je podle § 7 odst. 2 zákona o PHM oprávněna kontrolovat složení a jakost pohonných hmot u provozovatele čerpací stanice, dále je oprávněna sledovat a monitorovat složení a jakost pohonných hmot v souladu s prováděcím předpisem vydaným podle § 3 odst. 4 zákona o PHM, kterým je Vyhláška č. 516/2020 Sb. Podle § 4 odst. 1 a 2 této vyhlášky se jakost a složení sledují pomocí rozborů odebraných vzorků, přičemž odběr vzorků a posouzení výsledků zkoušek musí odpovídat příslušné technické normě.

Při odebírání vzorků pohonných hmot postupuje orgán dozoru tak, že odebere od každé pohonné hmoty tři vzorky s tím, že první vzorek je bezprostředně po provedeném odběru podroben zkouškám u akreditované osoby, druhý a třetí vzorek je uskladněn u kontrolního

orgánu, tedy mimo dosah kontrolované osoby, pro možný další rozbor pohonné hmoty v případech, kdy se vyskytnou pochybnosti o objektivitě provedených zkoušek, a na vyžádání kontrolované osoby se odebere další vzorek, který je ponechán na čerpací stanici (u kontrolované osoby). Správní orgán konstatuje, že odběr vzorku pohonné hmoty proběhl v souladu s příslušným prováděcím právním předpisem a českou technickou normou ČSN EN 14275 Motorová paliva – Hodnocení kvality automobilového benzínu a motorové nafty – Vzorkování z výdejních pistolí veřejných a neveřejných čerpacích stanic. Vlastní odběr vzorku byl pak proveden podle platné Metodiky ČOI. K odběru vzorku došlo přes výdejní pistol, jak určuje výše zmíněná technická norma, správní orgán při odběru vzorku postupoval zcela legitimním způsobem. Zákazník čerpací stanice rovněž tankuje pohonné hmoty prostřednictvím výdejního stojanu, je tedy nanejvýš logické, aby odběr vzorku byl proveden stejným způsobem, jakým pohonnou hmotu čerpá běžný zákazník. Odebraný vzorek na kontrolované čerpací stanici dne 5. 6. 2022 nevyhověl limitním hodnotám v ukazateli Oxidační stabilita NM, čímž byla odpovědnost obviněné bezpečně prokázána bez důvodných pochybností.

Odpovědnost za přestupek dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) zákona o PHM je odpovědností objektivní, správní orgány tak nejsou povinny dokazovat zavinění a ani to, v jaké fázi odběratelsko-dodavatelského řetězce došlo ke zjištěnému pochybení. Musí prokázat pouze prodej nebo výdej pohonné hmoty nesplňující zákonné požadavky. Z tohoto pohledu je pro rozhodnutí o spáchání přestupku zásadní právě výsledek učiněných laboratorních testů.

Správní orgán v této souvislosti dále připomíná, že projednávaný přestupek je deliktem ohrožovacím, kde vznik materiální újmy (např. konkrétní škody na vozidle) není nutným předpokladem naplnění skutkové podstaty přestupku, tzn., že je přestupek spáchán již samotným prodejem pohonné hmoty, která nesplňuje jakostní kritéria. Pro spáchání tohoto druhu přestupku postačuje, je-li zákonem chráněný zájem pouze ohrožen a škodlivý následek nemusí nutně nastat. Není tedy podstatné, zda vůbec a pokud ano, kolik zákazníků bylo skutečně poškozeno natankováním nejakostní pohonné hmoty. Pokud by poškození konkrétních zákazníků bylo zjištěno, byla by závažnost tohoto přestupku výrazně vyšší. Navíc lze dodat, že zákazník, který načerpal pohonnou hmotu neodpovídající jakostním požadavkům, je poškozen již tím, že mu byla prodána pohonná hmota, která nesplňuje stanovené požadavky, přičemž vzniká riziko zhoršení vlastností motoru a poškození vozidel (v daném případě např. ucpání palivového systému a zvýšené opotřebení nebo poškození citlivých hydraulických prvků palivového systému). Kupující očekává, že nakupuje pohonnou hmotu, která vyhovuje požadavkům právních předpisů a technických norem. Kupující totiž oproti prodávajícímu skutečně nemají žádnou reálnou šanci před nákupem pohonné hmoty její kvalitu ověřit a jsou tak zcela odkázáni na solidnost prodávajícího.

Pokud jde o určení výměry uložené pokuty, uvádí správní orgán následující. Podle ust. § 8 odst. 3 písm. b) zákona o pohonných hmotách lze za spáchaný přestupek uložit pokutu až do výše 5 000 000 Kč. Správní orgán ve shodě s ust. § 37 a násl. zákona o přestupcích přihlédl ke všem relevantním kritériím pro určení výše pokuty, zejména k povaze a závažnosti přestupku, k významu právem chráněného zájmu, ke způsobu spáchání přestupku a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán; dále k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem. Správní orgán po zhodnocení uvedených kritérií uložil pokutu ve výši 500 000 Kč.

V této souvislosti lze rovněž připomenout konstantní judikaturu, dle níž „aby pokuta za jiný správní delikt naplnila svůj účel z hlediska individuální i generální prevence, musí být citelným zásahem do majetkové sféry pachatele. Odpovídající intenzita majetkové újmy bude v konkrétních případech záviset na řadě faktorů, v první řadě však na závažnosti spáchaného

deliktu. Ta v sobě vždy zahrnuje jak typovou závažnost, kterou zákonodárce vyjádřil již rozpětím zákonné sazby pro uložení pokuty, tak individuální závažnost protiprávního jednání v konkrétním případě.“ (srov. např. usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 1 As 9/2008 – 133 ze dne 20. 4. 2010). Takto vyměřená pokuta je dle názoru správního orgánu plně v souladu s veřejným zájmem. Správní orgán podotýká, že zákon o pohonných hmotách není jen předpisem na ochranu spotřebitelů, jednak se vztahuje k prodeji pohonných hmot komukoli (nejen spotřebiteli), jednak se jedná o předpis směřující k ochraně životního prostředí, jednak se vztahuje i k otázkám bezpečnosti.

Pokutu ve výši 500 000 Kč považuje správní orgán za přiměřenou, odpovídající individuálním okolnostem projednávaného případu, přičemž nepředstavuje neodůvodněný rozdíl ve srovnání se skutkově obdobnými případy.

Správní orgán uvádí, že se okolnostmi projednávaného případu zabýval v rámci správní úvahy při určení míry závažnosti a výše pokuty a v této věci odkazuje na správní úvahu ohledně závažnosti deliktu (viz níže). Obdobně odkazuje níže na správní úvahu v odůvodnění rozhodnutí ve věci dalších argumentů – polehčujících a přitěžujících okolností projednávaného případu a předvídatelnosti správního rozhodování.

Preventivní úloha postihu nespočívá jen v účinku vůči obviněnému. Postih musí mít sílu odradit od nezákonného postupu i jiné nositele stejných zákonných povinností; tento účinek pak může vyvolat jen postih odpovídající významu chráněného zájmu. Jde-li o finanční postih, musí být znatelný v majetkové sféře delikventa, tedy být nikoli pro něho zanedbatelný, a nutně tak musí v sobě obsahovat i represivní složku.

Správní orgán přezkoumal všechny písemné materiály, tj. podklady pro rozhodnutí a dospěl k závěru, že skutečný stav věci, na základě kterého rozhodl, byl spolehlivě zjištěn a ve věci nebylo nutné provést další dokazování.

Protože správní orgán považoval skutkové zjištění za dostatečné a proti obsahu protokolu a výsledku zkoušek nebyly pochybnosti ani z jiného důvodu, podle ust. § 93 zákona o přestupcích, ve spojení s ust. § 150 odst. 3 správního řádu, vydal toto rozhodnutí.

Tím, že účastníkem řízení (obviněnou) prodávaný druh pohonné hmoty neodpovídal předepsané jakosti, docházelo k poškození spotřebitele, který právem očekává kvalitní výrobek zaručující jeho spokojenost. V tomto případě je však zcela odkázán na solidnost podnikatele a prakticky není schopen se bránit, neboť jakost pohonných hmot nemá možnost zkontrolovat. Navíc následky používání nekvalitních pohonných hmot se mohou projevit až po delším časovém období.

Správní orgán po zhodnocení podkladů nemá pochyb o tom, že přestupek, pro který se vede toto řízení, byl spáchán a nemá pochyb o tom, že za spáchání přestupku je odpovědný právě účastník řízení (obviněná). Správní orgán své rozhodnutí o spáchání přestupku založil na důkazech, kterými jsou: ve věci nejakosti pohonné hmoty motorová nafta DIESEL Zkušební protokol č. 75358 ze dne 7. 6. 2022 a Inspekční zpráva č. 1526/2022 ze dne 7. 6. 2022 akreditované zkušební laboratoře společnosti SGS Czech Republic, s.r.o., a ve věci, že zkoumaná pohonná hmota (motorová nafta DIESEL) byla prodávána u účastníka řízení pak Protokol o kontrole ze dne 18. 7. 2022, vycházející z úředních záznamů ze dne 5. 6. 2022 a ze dne 8. 6. 2022, kde je odběr prodávané pohonné hmoty (vzorek č. 167/24/22/V) na předmětné čerpací stanici SILMET, Bezděkov 2922, 438 01 Žatec, zaznamenán. Všechny uvedené důkazní písemnosti byly obviněné řádně předány a ta tak měla možnost se s důkazy seznámit. Správní orgán shledal tyto důkazy jako nezpochybnitelné a spolehlivě prokazující protiprávní skutkový stav a odpovědnost účastníka řízení. Součástí spisu

jsou i další dokumenty, a to písemné vyjádření obviněné v pozici kontrolované osoby, týkající se informace o likvidaci nevyhovující pohonné hmoty, včetně doložených příloh.

Při rozhodování o výši pokuty správní orgán přihlédl k závažnosti přestupku, kterou správní orgán hodnotil zejména s ohledem na způsob spáchání a následky protiprávního jednání.

Pokuta je uložena v hranici zákonného rozpětí uvedeného v ust. § 8 odst. 3 písm. b) zákona o PHM, podle kterého lze za předmětný přestupek uložit pokutu až do výše 5 000 000 Kč. Dle uvážení správního orgánu je shora uvedená výše pokuty plně v souladu se zákonem, nese v sobě i nezbytný preventivní prvek a svojí výší odpovídá zásadě přiměřenosti používané ve správním řízení.

Správní orgán nepovažuje uloženou pokutu s ohledem na závažnost přestupku za nepřiměřenou. Sankce nemůže být natolik nízká, aby postrádala svou hlavní funkci, a to funkci represivní, tj. trest za protiprávní jednání, ale i funkci preventivní.

Způsob spáchání přestupku nezohlednil správní orgán ani ve prospěch ani v neprospěch obviněné, neboť k protiprávnímu jednání došlo pro tento přestupek způsobem typickým, tj. prodejem PHM (motorová nafta DIESEL), která neodpovídala předepsaným požadavkům na jakost. Správní orgán k tomu dodává, že pro příjemce zboží – PHM – je omezená možnost zjistit skutečnost, že dodaná PHM splňuje požadavky na jejich jakost a složení stanovené prováděcím předpisem, zvláštními právními předpisy a českými technickými normami, tedy zda se následně prodejem PHM nebude dopouštět protiprávního jednání, avšak to prodávajícího nezbavuje objektivní odpovědnosti. Je pouze na účastníkovi řízení (obviněné), aby si zajistila takový zdroj dodávek PHM, který by následně minimalizoval riziko jejího případného protiprávního jednání, či zajistila příslušná a účinná opatření, jenž by prodeji nekvalitní PHM zamezily. Správní orgán nezkoumal, zda k nedodržení jakostních limitů došlo úmyslným či nedbalostním jednáním některého z článků výrobního nebo distribučního řetězce. Z těchto důvodů nebylo na místě přihlížet k tomu, zda ke vzniku odchylky došlo úmyslnou manipulací či nedbalostí ani jako k polehčující ani jako k přitěžující okolnosti.

Při určení následku protiprávního jednání vycházel správní orgán ze skutečnosti, že jde o přestupek ohrožovací, kde vznik materiální újmy (např. škody na vozidle, na životním prostředí) není nutným předpokladem naplnění jeho skutkové podstaty (dokonáním). Zde je přestupek dokonán již samotným prodejem PHM, jenž nespĺňuje jakostní kritéria, tzn., že pro spáchání přestupku postačuje, je-li zákonem chráněný zájem pouze ohrožen a škodlivý následek nemusí nutně nastat. Pokud jde o následky přestupku spočívající v hrozícím poškození motorových vozidel spotřebitelů, příp. životního prostředí, správní orgán hodnotí v neprospěch obviněné velikost odchylky, neboť se jedná o odchylku velmi výraznou (616 g/m³). Správní orgán uvádí, že oxidační stabilita sleduje rychlost reakcí s kyslíkem a ovlivňuje tvorbu usazenin v palivovém systému a s tím spojené riziko zvýšeného opotřebení nebo poškození citlivých hydraulických prvků palivového systému. Riziko poškození spotřebitele (resp. palivového systému vozidla) je vzhledem k výši odchylky vysoké. Spotřebitel rozumně a spravedlivě očekává, že kupovaný produkt (PHM) bude odpovídat stanoveným požadavkům na jeho jakost, což v tomto případě nebylo prokazatelně dodrženo. Správní orgán uvádí, že mu není znám žádný případ poškození konkrétního spotřebitele, či životního prostředí, což svědčí pro uložení pokuty při dolní hranici zákonem stanovené sazby.

Závažnost přestupku hodnotil správní orgán především vzhledem k hledisku závažnosti případných následků tohoto správního deliktu. Správní orgán vychází z ust. § 8 odst. 1 písm. a) zákona o PHM, podle kterého se přestupku dopustí ten, kdo prodá nebo vydá pohonnou hmotu, která nespĺňuje požadavky na pohonné hmoty podle ust. § 3 odst. 1. Prodávající tedy

nese objektivní odpovědnost za jakost jím prodávaných pohonných hmot, to znamená, že pro vznik jeho odpovědnosti není rozhodující zavinění. Stačí pouhé zjištění, že byl porušen právní předpis (právní povinnost) a nastává odpovědnost konkrétního subjektu za konkrétní přestupek. Zjištěný přestupek má charakter deliktu ohrožovacího. Postačí, je-li zákonem chráněný zájem pouze ohrožen a škodlivý následek nemusí nutně nastat.

Podle ust. § 3 odst. 1 písm. b) vyhlášky MPO, je požadovaná jakost u motorové nafty splněna odpovídá-li normě ČSN EN 590 a splňuje ukazatele jakosti stanovené v příloze č. 2 k této vyhlášce. Příloha č. 2. stanoví v řešeném ukazateli - oxidační stabilita, maximální hodnotu 25 g/m³ (neuvedena hodnota specifikace při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259-1,2), přičemž citovaná norma má limitní maximální hodnotu 33 g/m³ (hodnota specifikace při zahrnutí nejistoty měření dle ČSN EN ISO 4259-1,2).

Z výše uvedeného je patrné, že jakost motorové nafty nebyla v řešeném případě prokazatelně splněna a dále, že správní orgán k určení odchylek, a tím i závažnosti přestupku, ve zkoušených parametrech přihlédl k mezním hodnotám, jež jsou pro účastníka řízení příznivější (33 g/m³).

Jako **polehčující okolnost** správní orgán shledává skutečnost, že obviněná nebyla doposud za prodej PHM neodpovídající předepsané jakosti ze strany České obchodní inspekce sankcionována.

Zároveň je však třeba konstatovat skutečnost, že obviněná byla ze strany České obchodní inspekce sankcionována za porušení právní povinnosti v souvislosti se zákonem č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, a to pravomocným příkazem na místě Čj. 31/1145/19 ze dne 6. 12. 2019, kterým byla obviněná za porušení ust. § 12 a ust. § 18 odst. 1 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, uložena pokuta ve výši 1 000 Kč.

Jako **polehčující okolnost** správní orgán považuje dále skutečnost, že nevyhovující výsledek byl zjištěn pouze v jednom sledovaném parametru předmětné pohonné hmoty (motorová nafta DIESEL), když dalším sledovaným jakostním požadavkům vyhověla.

S ohledem na výše uvedené okolnosti, jež mají vliv na určení výměry pokuty, hodnotí správní orgán přestupek jako **středně závažný** (i s ohledem na zákonné rozpětí pro uložení pokuty – 5 mil Kč), čemuž odpovídá i samotná výše udělené pokuty. Výše sankce se neodchyluje v neprospěch jmenovaného hospodářského subjektu od pokut ukládaných dozorovým orgánem v obdobných případech (viz - <https://www.coi.cz/pro-spotrebitele/pokuty-za-nejakostni-paliva/>). Výše pokuty se odvinula zejména od závažnosti a charakteru zjištěné odchylky.

Jako příklad obdobných případů lze uvést:

- pravomocné Rozhodnutí České obchodní inspekce, ústředního inspektorátu se sídlem v Praze, Č.j.: ČOI 155528/21/O100/Bal/Št ze dne 7. 12. 2021, kterým byla uložena úhrnná pokuta ve výši 500 000 Kč za dva přestupky dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) zákona o PHM, když u kontrolovaného vzorku Nafta motorová, ve zkoušeném ukazateli jakosti „Oxidační stabilita“ byla naměřena hodnota 488 g/m³, a ve druhém případě u kontrolovaného vzorku Nafta motorová, ve zkoušeném ukazateli jakosti „Oxidační stabilita“ byla naměřena hodnota 498 g/m³;
- pravomocné Rozhodnutí České obchodní inspekce, ústředního inspektorátu se sídlem v Praze, Č.j.: ČOI 125376/21/O100/Bal/Št ze dne 30. 9. 2021, kterým byla uložena pokuta ve výši 300 000 Kč za přestupek dle ust. § 8 odst. 1 písm. a) zákona o PHM, když u kontrolovaného vzorku Nafta motorová, ve zkoušeném ukazateli jakosti „Oxidační stabilita“ byla naměřena hodnota 57 g/m³.

Vzhledem k uvedenému je patrné, že správní orgán při určení výše uložené pokuty postupoval v rámci rozhodovací praxe České obchodní inspekce a výše uložené pokuty se výrazně neliší od dříve uložených pokut za srovnatelné porušení právních předpisů (legitimní očekávání).

Pokuta je uložena v hranici zákonného rozpětí uvedeného v ust. § 8 odst. 3 písm. b) zákona o PHM, podle kterého lze za předmětný přestupek uložit pokutu do výše 5 000 000 Kč. Dle uvážení správního orgánu je shora uvedená výše pokuty plně v souladu se zákonem, nese v sobě i nezbytný preventivní prvek a svojí výší odpovídá zásadě přiměřenosti používané ve správním řízení.

Správní orgán nepovažuje uloženou pokutu s ohledem na závažnost přestupku za nepřiměřenou. Sankce nemůže být natolik nízká, aby postrádala svou hlavní funkci, a to funkci represivní, tj. trest za protiprávní jednání, ale i funkci preventivní.

Ve věci povahy činnosti obviněné správní orgán vycházel z toho, že obviněná je právnickou osobou se živnostenským oprávněním k distribuci pohonných hmot. Povahu činnosti obviněné hodnotil správní orgán jako obvyklou nemající zásadní význam pro určení druhu a výměry správního trestu. Obviněná žádné důkazy o své finanční situaci nedoložila. Z veřejně dostupného rejstříku (Sbírka listin v obchodním rejstříku) je zjištěno, že obviněná nejméně v roce 2021 provozovala síť celkem 12 čerpacích stanic PHM a průměrný počet zaměstnanců v roce 2021 činil 41 osob. Čistý obrat společnosti činil v roce 2020 částku 421 708 (v tis. Kč) a v roce 2021 částku 491 195 (v tis. Kč), což svědčí o skutečnosti, že obviněná je prosperující společností, a tedy uložená pokuta pro ní nemá likvidační charakter.

Na základě vyhodnocení zákonných kritérií, přihlédnutí k okolnostem ve prospěch a v neprospěch obviněné a úvahy správního orgánu, byla obviněné uložena pokuta při spodní hranici zákonem stanoveného rozpětí (až 5 mil. Kč). Na druhé straně však byla pokuta uložena v takové výši, aby byla znatelná v majetkové sféře obviněné (s ohledem na počet provozoven čerpacích stanic obviněné), tedy byla pro ni nikoliv zanedbatelná a tím plnila svou úlohu, na jedné straně funkci preventivní a výchovnou a na druhé straně funkci represivní.

Správní orgán při ukládání pokuty postupoval v souladu s právními předpisy, hodnotil všechna zákonná kritéria, vzal v potaz taktéž rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2004, sp. zn. 10 Ca 250/2003, publikován pod č. 560/2005 Sb., NSS, kde se městský soud podrobně zabýval úlohou postihu ve správním řízení, přičemž zdůraznil, že finanční postih musí být znatelný v majetkové sféře delikventa, tedy být pro něho nikoli zanedbatelný. Pokuta, která byla uložena na spodní hranici zákonného rozmezí, se pak správnímu orgánu nejeví jako excesivní, nýbrž jako adekvátní.

Správní orgán rozhodl o uložení správního trestu ve formě pokuty, neboť ta by měla obviněnou přimět k přijetí takových opatření, která by zabránila opakovanému porušení stanovených povinností. Uložená pokuta by tak měla mít účel jak sankční, tak i preventivní. Pokuta byla stanovena při dolní hranici zákonem stanovené sazby, takže ji nelze považovat za likvidační. Její výše zcela odpovídá zjištěnému porušení zákona o PHM a také pokutám uloženým v obdobných případech.

Při určení výše pokuty správní orgán dbal, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

Dle uvážení správního orgánu je shora uvedená výše pokuty plně v souladu se zákonem, zcela odpovídá závažnosti správního deliktu i zásadě přiměřenosti používané ve správním řízení.

Hlavním účelem uložení sankce ve formě pokuty je důrazně upozornit obviněnou na povinnost dodržovat při své podnikatelské činnosti ustanovení veřejnoprávních předpisů.

Správní orgán uvádí, že účastník řízení neuvedl žádné skutečnosti, které by ho vyvinily z protiprávního jednání, jenž je mu kladeno za vinu. Nepředložil žádné argumenty, které by měly změnit právní názor správního orgánu, a ten neshledal ani žádné jiné důvody pro změnu právní kvalifikace, druhu správního trestu a výše uložené pokuty popsaneho správního deliktu.

Správní orgán poukazuje na možnost, pokud není v silách obviněné uhradit pokutu jednorázově, požádat o povolení splátek, o němž rozhodne správní orgán. Podaná žádost musí být obviněnou řádně odůvodněna a doložena důkazy. Podání žádosti je podle ust. § 2 odst. 1 zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, v rozhodném znění, ve spojení s ust. bodu 1. písm. d) položky 1 sazebníku, jenž je přílohou tohoto zákona, zpoplatněno částkou 400 Kč. Tento poplatek je možné uhradit kolkovou známku zaslanou samostatně nebo spolu s žádostí o povolení zaplacení pokuty ve splátkách nebo bezhotovostně na účet České obchodní inspekce č. 3754-829011/0710 pod variabilním symbolem uložené pokuty 1106872422 a specifickým symbolem 3711.

Povinnost uložit účastníkovi řízení, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, nahradit náklady řízení paušální částkou, je stanovena ust. § 79 odst. 5 správního řádu. V tomto řízení je tato zákonná podmínka bezpochyby splněna. Výše paušální částky nákladů řízení činí 1 000 Kč v souladu s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení.

Z výše uvedených důvodů rozhodl správní orgán tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se lze ve lhůtě do 15 dnů ode dne jeho doručení odvolat k Ústřednímu inspektorátu České obchodní inspekce prostřednictvím inspektorátu Ústeckého a Libereckého se sídlem v Ústí nad Labem. Tato lhůta se počítá ve smyslu ust. § 40 odst. 1 správního řádu ode dne následujícího po jeho doručení. Odvolání jen proti odůvodnění rozhodnutí je nepřípustné. Nebude-li odvolání podáno v uvedené lhůtě 15 dnů a nebude-li uložena pokuta spolu s paušální částkou nákladů řízení zaplacena do 30 dnů ode dne, kdy toto rozhodnutí nabude právní moci, budou vymáhány příslušným exekučním orgánem.

v z. Ing. Ivo Mrhal
ředitel odboru kontroly

Ing. Renata Linhartová, MBA
ředitelka České obchodní inspekce
inspektorát Ústecký a Liberecký
se sídlem v Ústí nad Labem